

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

III. évfolyam, 11. szám, 2001. november. Ára szabadeladásban: 3000 lej, megrendelőknek 2500 lej

Adalék dr. Balázs Márton

Kommunista jellegű mozgalmak Lövétén című írásához

Véleményem szerint a lövétei bányászokat nem lehet összehasonlítani azokkal a bányászokkal, akik a nagy bányatelepeken dolgoztak és laktak. A lövétei bányászok úgy, ahogy a bevezetőben is szerepel, a gyengén jövedelmező mezőgazdaságból származó jövedelmüket próbálták pótolni. A kételtűség szabad idejüket annyira lekötötte, hogy kapcsolatteremtésre fizikailag nem volt idejük. Ezek szerint a kommunista eszmék csirái a lövétei bányászokhoz sem értek el hamarabb, mint az átlag lövétei emberekhez. Ha figyelernbe vesszük, hogy az 1918 és 1944 közötti időszakban Lövétén két személy vallotta magát kommunistának, akik közül egyik sem volt bányász, valamint azt, hogy a kommunista rendszer kezdetén a régi bányászoknak milyen kis százaléka szimpatizált a kommunista eszmékkel és az 1918-ban lehetséges alacsony bányász-létszámot, akkor könnyen megállapíthatjuk: a cikksorozatban említett 1918-as nagy felvonulásban a bányászok részaránya nem képezhette a tömeg többségét.

(folytatás a 2. oldalon)

Lövete jövője - vélemények, célok

Bizonyára még nem felejtettük el, hogy az idei Falutalálkozó úgynevezett "Jövőműhely" részprogramja keretén belül lövéteiek és Lövétéről elszármazottak együtt, szabadon beszélgettünk Lövete jelenéről, jövőjéről, valamint az ezekkel kapcsolatos különböző lehetőségekről. Ennek folytatásaként folyó év szeptember 7-én ismét sor került egy ilyen jellegű beszélgetésre, véleményváltásra. Most már sokkal szűkebb körbe kiküldött meghívólevelekkel próbáltuk hazacsalogatni azokat a személyeket, akiket érdekelne vagy érdeklí falunk jövőjének lehetséges alakulása. Ezen a megbeszélésen a helyi közigazgatás, termelő és kereskedelmi egységek képviselői, a helyi tanács és egyháztanács valamennyi tagja volt jelen.

(folytatás a 3. oldalon)

Novemberi gólyák

A községháza előtti fészekből már régen elvándoroltak a lövétei gólyák melegebb vidéket keresni, amikor a Népház aiján megjelent egy plakát, ami azt adta hírül, hogy Lövétén gólyabál lesz november 9-én, pénteken délután. Mire való az egész, miért kell Lövétén gólyabált szervezni? – kérdezhették a laikusok jogosan, ugyanis a plakáton nem voltak ezek feltüntetve.

(folytatás a 3. oldalon)

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívunk mindenkit a Lövétei Népházba

a 2001-es Szilveszteri

Mulatságba.

A talpalávalót és a hangulatot a székelyudvarhelyi Jázmin együttes garantálja.

Érdeklődni, jelentkezni és helyet lefoglalni Sorbán Józsefnél lehet előleggel a Községi Könyvtárban.

A mulatságot a Lövétei Polgármesteri Hivatal szervezi a Népház edény- és evőeszközkészletének a kifizetéséért.

Adalék dr. Balázs Márton Kommunista jellegű mozgalmak Lövétén című írásához

(folytatás az első oldalról)

A román megszállás utáni időszakról már nem csak következtetésekből, hanem saját visszaemlékezéseim, és a még ma is élő, nálamnál idősebb bányászok (András Domokos P. és Márton Lőrinc) visszaemlékezései alapján próbálok imi (én ott születtem a ványolón, közös udvarunk volt a bányateleppel). Az említett személyek nem emlékeznek semmiféle szerveződésre vagy mozgalomra, önállóan vagy a szentkeresztbányaiakkal közösen. Máskülönben a bányászok és a szentkeresztbányai munkások kölcsönösen mindig lenézték egymást. A lövétei bányászok úgy, mint a többi lövétei ember, mindig harisnyában és posztó ujjasban jártak munkába, a szentkeresztbányaiakat nadrágos czipcernek nevezték, míg ők a bányászokat falusi parasztnak gúnyolták.

Az 1940 és 1944 közötti időszakban nem volt szervezkedési kísérlet sem. 1940-ben a bécsi döntés után boldog volt minden magyar ember, bizakodva tekintett a jövőbe. Megjelent a gyermeksegély, ami addig teljesen ismeretlen fogalom volt, mint minden más szociális intézkedés is. 1942-től hadiüzemmé nyilvánították úgy a vasüzemet, mint a bányát. Egy Bükkfalvi nevű százados parancsnoksága alá került, aki Szentkeresztbányán lakott. Katonai fegyelmet vezettek be. Frontszolgálat aluli felmentésben részesültek a tartalékos hadköteles bányászok. Emlékszem, a munkába menés előtt még azt is ellenőrizték, hogy a bányászok bakancsa meg van-e pucolva és kenve. Ilyen körülmények között gondolni sem lehetett tüntetésre vagy sztrájkra.

Ki volt Ladó Igó? Nézzük meg közelebbről! A cikksorozat szerint egy lázító kommunista érzelmű személy. Született Lövétén 1909-ben, egy hétgyermekes, vallásos család egyedüli fiúgyermeké, édesapja molnársággal is foglalkozott. A nálánál három évvel fiatalabb Anna néni elmondása szerint kiváló kézügyességgel rendelkezett, szépen rajzolt és faragott fából.

Egyike volt azoknak a több száz vagy ezer bujdosónak, akik a két vesztes világháború után elhagyták szülőföldjüket, de nem a meggazdagodás céljából, hanem azért, mert úgy érezték, nem tudják elviselni a megszálló hatalom elnyomását. Ő a Marosvásárhelyi Gimnáziumból került Magyarországra, ott is próbálta folytatni tanulmányait. A szülőföldjéért aggódó s azon segíteni akaró fiatalember tevékenységére felfigyelt a nagy tudású Gróf Teleki Pál, akinek a pártfogását élvezte. A későbbi magyarországi miniszterelnök a bécsi döntés után azt mondta a magyar Parlamentben, hogy Erdélyre nem szabad ráerőszakolni

a magyarországi szokásokat, nekik meg kell engedni, hogy az évszázadok alatt kiharcolt kiváltságait élvezhessék. Engedni kell, hogy őket vezéressék a saját embereik. Valahol itt keresendő Ladó Igónak a szülőföldjére való visszatérése. Én először 1941. március 15-én láttam a Lövétei Népházban, az első szabadon megünnepelhető ünnepség alkalmával, fehér abaposztó harisnyában, fekete kabátban, kihajtott inggallérral. Rövid beszéde után egy saját szerzeményű könyvből olvasott fel egy verset. Arra nem emlékszem pontosan, hogy a könyvnek, vagy a versnek volt az a címe, hogy „Ö, te tapsoló magyar”. Reám nézve olyan benyomással volt, hogy már akkor el kezdtem érdeklődni utána. Megtudtam, hogy Udvarhelyen dolgozik, ott külön irodája van, és kapcsolatot tart a kormánnyal. Azóta többször volt idehaza, Lövétén. A bányászokkal volt valami kapcsolata, mert az öreg bányászok még most is nagy előszóval beszélnek róla. Anna néni elmondása szerint az egyik budapesti leánygimnázium tanulója által himzett Szűz Máriás zászlót adományozott a lövétei fiatalságnak. A lövétei Hősök Emlékműve áttelepítése alkalmával hallottam, hogy talán azt is ő tervezte.

Azt, hogy nem volt kommunista érzelmű, az is igazolja, hogy 1945-ben az utolsó vonattal menekült nyugatra a magyar kormánnyal és családjával együtt. Párizsban telepedett le, ott is halt meg, két kiskorú gyermeke (a nagyobb alig volt 9 éves) a párizsi árvaházba került. Az Isteni gondviselésnek köszönhetően családok vették ki a gyermekeket az árvaházból, és biztosították a továbbtanulást nekik.

Ezek után elmondhatjuk, hogy abból a Márton utcai házból távozó fiatal gyermek tarisznyája nem volt üres. Szülei olyan értékeket csomagoltak bele, ami élete végéig kitarított: vallása és magyarsága szeretete és tisztelete. Kár, hogy szülőfalujában ilyen keveset tudnak róla.

☺ Silye István

Viccelni csak szabad...

A kishivatalnok beront a főnökéhez. Kinyújtja a nyelvét, az arcába önti a kávéját, és a fejére húzza a papirkosarat.

Ekkor benyit egy kollégája:

- Csak vicceltem, Józsi. Nincs is ötösünk a lottón...

Vizsgázik a rendőr. A vizsgáztató kérdezi:

- Mi a neve a hazánk fővárosát átszelő folyónak?

- Passz!

- Legalább azt mondja meg, hogyan nevezik fővárosunkat!

- Passz!

- Jó, mivel nem akarunk rosszat magának, jöjjön a mentő kérdés. A fociban hogyan nevezik azt, amikor az egyik játékos a másiknak adja a labdát?

- Nem tudom.

Lövete jövője - vélemények, célok

(folytatás az első oldalról)

Első témaként az utóbbi időben annyit emlegetett faluturizmusról, valamint ennek helységünkben való alkalmazási lehetőségeiről folyt a vita. A vélemények és meglátások alapján talán két lépésben lehetne kellene próbálkozni. Először a faluban, majd a Vargyas és a Kiruly völgyét lehetne kihasználni erre a célra. Mindenképp helységünk földrajzi fekvése, szépséges tájaink, a múlt öröksége, hagyományaink arra utalnak, hogy Lövete fennmaradásában, jövőjében előbb-utóbb meghatározó szerepe lesz a faluturizmusnak.

A további témakört pénzforrásaink, anyagi lehetőségeink felkutatása jelentette. A vélemények szerint természeti kincseink (erdő, altalajkincsek), valamint ezek kiaknázása jelentene pénzforrást a falu számára.

Konkrét javaslatok hangzottak el a még meglévő sajátos, hagyományos stílusban épült lakóházaink felújítására, amelyek többségi véleménnyel felbecsülhetetlen értéket jelentenek Lövétének.

Végül a megbeszélés végén, de nem utolsó sorban véleményeket hallhattunk az állattenyésztésről, valamint a különböző kulturális csoportok működéséről és jövőbeni működési lehetőségeiről.

Meggyőződésem szerint ezek a közérdekű véleményváltások, beszélgetések hozzájárulnak a különböző célok körvonalazódásában, segítenek megtalálni a járható utat a kitűzött célok elérésében.

☞ Lázár Zoltán alpolgármester

Novemberi gólyák

(folytatás az első oldalról)

Ennek a gólyabálnak is, mint bármelyiknek, amelyeket szerte a vidékünkön szerveznek, avató ünnepség és vetélkedő jellege volt. Ez, eltérően más gólyabáloktól, az első osztályos gyerekeket célozta meg, ők voltak a főszereplők, az avatandó gólyák. Egy ilyen rendezvény a gyerekekre nézve nagyon fontos, mert amellett, hogy szórakoztató, óriási nevelő hatással is bír. A tulajdonképpeni avatás, a megmérettetések megtanítják a gyereket vállalni önmagát, segítik az egyénisége kialakításában. Itt alkalmuk adódott a gyerekeknek, hogy az iskolában megtanult elméleti tudást a gyakorlatban, jelen esetben a színpadon is alkalmazhassák egy bizonyos cél elérése érdekében.

A megmérettetés a nálunk hagyományos gólyatánccal kezdődött, majd a színpadon folytatódott a bemutatkozással, és a különböző elméleti és ügyességi versenyszámokkal. Fokozatonként egyre kevesebb gólya maradt versenyben, míg ki nem derült, hogy melyik fiú és melyik lány érdemli ki a meghirdetett „Miss és Mister Gólya” címet.

Az idén a legügyesebbeknek András Sarolta és Gábor Csongor minősültek. Ők átvehették a stafétát Korodi Szendétől és Kelemen Attilától, akik a tavaly egy ugyanilyen verseny során nyerték el ezt a titlust.

A rendezvény szervezését a Lövetei Ifjak Egyesülete vállalta magára, és ez számukra is tanulságos volt, ugyanis megerősödhetek abban a hitben, hogy az ilyesfajta rendezvényekre szükség van és érdemes folytatni.

A győztesek

Köszönet jár mindenkinek, akik pozitív melléállással hozzájárultak a rendezvény sikeréhez. Köszönet a tanítóknak és a szülőknek, akik foglalkoztak a gyerekekkel, Lázár Bélának és zenekarának, akik az élőzenét szolgáltatták, András Gellértnek és András Vencelnek, akik a hangosítást oldották meg. Továbbá köszönet a közönségnek, akik komolyan vették és megtisztelték jelenlétükkel a rendezvényt, és nem „csak egy percre” ugrottak be, hanem ki is fizették a minimális belépő díjat.

Végezetül csak annyit, hogy a községháza előtt fészkelő gólyák elmentek tőlünk, mert itt télen hideg van. A novemberi gólyabál viszont arról ad bizonyosságot, hogy az a hideg csak külső természeti jelenség, nálunk a szívekben a tél folyamán is megmarad a meleg.

☞ Sorbán József

Vicces sarok

A cigány el akarja adni a lovát a piacon. Van rá egy vevő, aki elkéri a lovat egy körre. A ló azonban nekimegy a falnak. A leendő vevő e szavakkal viszi vissza a jószágot:

- Te cigány! Ez a ló vak, nekimegy a falnak.

Mire a cigány:

- Nem vak ez! Bátor!

- Katona! Fusson a bokorhoz, és nézze meg, ott vagyok-e?

Néhány perc múlva:

- Jelentem, ott van! Papírral van letakarva.

Pedagógiai lexikon

Beszédhiba, beszédjavítás

A gyermek beszédfejlődése kezdetén rendszerint még nem ejti tisztán a hangokat, pöszén beszél (s helyett sz-t, k helyett t-t mond), néha, ha sok a mondanivalója, elakad és ismételteti az első szótagot. Ezeket a fejlődés bizonyos fokán jelentkező beszédhibákat éppúgy, mint minden más mozgásának ügyetlenségét, a gyermek rendszerint kinövi. Van azonban eset, amikor a beszédhibák állandósulnak: a gyermek továbbra is pösz, hadar vagy dadog. Az utóbbinak enyhébb formája az első szótag ismétlése, súlyosabb formája a görcsös megakadás, amikor a beszélőnek egy ideig egyáltalán nem jön ki hang a torkán.

Ajánlatos, hogy a szülők a beszédhibák elleni védekezésben maguk is törekedjenek a jó kiejtésű, jó hangsúlyú, nyugodt beszédre. A kisgyermeket, aki hibásan ejti a szavakat, ne utánozzák, de ne is nevéssék vagy szidják meg. Helytelen a gyermek állandó figyelmeztetése, ha egy-egy szót rosszul ejt ki: ilyenkor elbátortalanodik, esetleg egészen elmegy a kedve a beszédétől. A hibásan mondott szót ismételjük helyesen, de ne erőltessük a gyermeket újabb és újabb próbáztatással. Különös óvatosság szükséges a szótagismételgető, már-már, dadogó gyermekkel szemben. Nem helyes hangoztatni előtte, hogy dadog, ismételtetni vele a szót, inkább azzal segíthet a szülő, hogy helyette kimondja. A dadogástól való félelem tudvalevőleg súlyosbítja a dadogást.

A fejlődéssel járó zavarok nem kell gondot okozzanak a szülőnek. Fontos, hogy mire a gyermek iskolába kerül már tisztán, jól beszéljen. A beszédhiba erősen visszavetheti a gyermeket a tanulásban: nehézségei lesznek az olvasásban, helyesírásban, ezenkívül attól kell tartani hogy a társai is kinevetik vagy csúfolják. A beszédhibák javítására vannak játékos eljárások, mint például:

- fújási gyakorlatok, amelyek során a gyermekek kis tárgyakat, papírszeletpéket, pingponglabdákat próbálnak minél messzebbre fújni,
- állatok hangjának utánzása (mint pl. kigyó sziszegésének, méh zümmögésének, a kakas kukorékolásának utánzása stb.).

Nehezebb feladat a dadogás gyógyítása. Ennek sokszor mélyebb okai vannak, ezért a gyógyításnak is mélyebbről kell elindulnia: legfontosabb teendő a nyugodt légkör biztosítása, a gyermek gátlásainak, félelmeinek feloldása. A dadogás állandósulása vagy rosszabbodása esetén az a legjobb megoldás, ha a szülő szakemberhez, logopédushoz fordul.

Beszédkésztség

A gyermek beszédkésztségén többfelét lehet érteni, de alapjában a beszéd különböző tulajdonságai együttesen adják azt, amit jó beszédkésztségnek neveznek. Ide tartozik a hangok tiszta kiejtése, a megfelelő beszédtempó, a beszéd folyamatossága, nyelvtani helyessége, a változatos szóhasználat, a nyelvi kifejezés változatossága, pontossága és könnyedsége is. Mig óvodás- és kisiskoláskorban a jó beszédkésztség kerékkötői a kiejtésbeli zavarok, a szegényes szókincs, a nyelvtanilag helytelen mondatfűzés, addig a nagyobb gyermekeknél a hiányosságnál más okok is közrejátszhatnak: a gondolkodás felületessége vagy zavarossága, az olvasás hiánya, a serdülő zárkózottsága, gátlásossága.

A sok olvasás, a jó színvonalú irodalom, az iskolai leckék elmondása javítja a beszédkésztséget, de amint a fenti okok felsorolásából kitűnik, sokszor csak a gyermek érzelmvilágának fejlesztésével, egész személyiségének alakításával lehet a beszédkésztség javulását elérni.

Beszélgetés a gyermekkel

Sok szülő nincs tisztában, milyen komoly hatással van a gyermekre, amit mond. Már a csecsemőkre is hat a beszéd módja, hangsúlya. Ezért fontos, hogy a szülő olyan szavakat és kifejezéseket használjon, amelyek növelik önbizalmát és nem sértik gyermekének az egyre fejlődő önbecsülését.

A helyes beszéd útjai:

1. **Ne kapcsoljuk a rossz viselkedést a gyermek jellemével!** Például: Ha nem akarja felvenni a kabátját, akkor se mondjuk: Te rossz vagy, sohasem azt csinálod, amit mondanak. Mondjuk azt: Fel kell vened, mert kint hideg van!
2. **Vegyük komolyan a gyermek érzéseit!** Bármilyen kis „tragédiáját” vegyük komolyan. Ha például megüt a térdét, ne mondjuk, hogy: Ne legyél kisbaba, ne nyafogj! - inkább azt, hogy: Fáj, de mindjárt elmúlik.
3. **Kerüljük az általánosítást!** Figyeljünk a konkrét okokra, amivel felidegesít.
4. **Ne érezze magát bűnösnek a gyerek!**
5. **Kerüljük a megbélyegzést!**
6. **Hagyjuk az összehasonlítást!**
7. **Semmiért ne hibáztassuk a gyereket!**
8. **Erősítsük önbizalmát!** Pl.: Ez a rajz most nem sikerült, de tudom, te olyan ügyes vagy, máskor szebbet készítesz.
9. **Ne bíráljuk mások előtt!**
10. **Ne kritizáljuk önmagunkat!** Ez nem mutat példát a gyermek optimista szemléletének kialakításában.

Fontos, hogy a felnőtt pozitív gondolkodású legyen, ismerjük be, ha tévedtünk, beszéljünk úgy, hogy a gyermek értse, tisztán, világosan, különben csak saját magunknak beszélünk.

Helytörténeti kirándulás a két Homoród mentén

Vezető tanár: Mihály János

Útvonal: Lövete, Homoródalmás, Karácsonyfalva, Oklánd, Homoródújfalva, Székelyzsombor, Mirkvásár, Homoród, Kőhalom, Kaca, Daróc, Jánosfalva, Homoródszentpéter, Recsenyéd, Homoródszentmárton, Oklánd, Karácsonyfalva, Homoródalmás, Lövete.

2001. november 10-én reggel hét órakor indultunk, és meg sem álltunk Kőhalomig, ahol megnéztük a várat. Igen szép látvány! A város fölött egy nagy szikla áll. A XIII. században épült, és Erdély egyik legnagyobb szabású történelmi emléke. Bár esett az eső, mégis szép látvány volt a várból a város. Ezután megnéztük a homoródi erődtemplomot. Itt régebben sok szász élt, de most már csak 15-en vannak a faluban, s a legfiatalabb is – aki nekünk a templomot bemutatta – már 75 éves. Elmondta, hogy a faluban sok a cigány, és ezért félnek az emberek. Még a templomból is elviszik, ami mozgatható. Mentünk más templomerdőkhöz is (Daróc, Homoródszentmárton), de nem tudtunk bemenni, mert nem voltak nyitva. Láttunk a kirándulás során sok állatot, pl.: gémet, rókát, vadrecét stb. Sok olyan faluban jártunk, ahol én még nem jártam. Nagyon örülök, hogy megismerhettem szülőfalum környékét.

☞ Fazakas Imre
VI. A osztály

Taekwon-do

Négy éve honosodott meg ez a sport a lövétei iskolában. Azóta sokan abbahagyták, de sokan folytatták a küzdést. Négy év alatt nagyon sok élményben volt részünk. Többször voltunk versenyeken, táborokban, hogy egymástól is tanuljunk és lássuk, ki mire képes. November 18-án reggel pontosan gyülekeztünk a hideg ellenére. Miklós László és Dobri jóvoltából két kocsival tízen indultunk Csíkszeredába. Amikor megérkeztünk, nagyon sok baráttal találkoztunk. Hét csapatból kb. 100 versenyző volt. A lövétei csapat nyolc oklevéllel tért haza. Köszönjük edzőinknek, Török Attilának és Miklós Lászlónak a felkészítésünket: Benyovszky Szabolcs Attila, Dobri Nándor, Ferencz Beáta, György Enikő, Ladó Tibor, Lázár Árpád, Lázár Béla, Lázár József, Lázár Rajmond és Molnár Szabolcs.

☞ Lázár József
V. A osztály

Ha-ha-ha

A rendőr vizsgálják:

- Hogy indul a négyütemű motor? - kérdezi a vizsgálótató.

- Brr, brr.

Lövete kántortanítói, segédtanítói a XVIII. században (1700-1800)

1. **Szabó Ferenc:** 1657-ben született. Tanítói működését 1678-ban kezdte meg. 1702-ben lövétei iskolamester. 1717-ben, 60 évesen még itt tevékenykedett. (C. V. 1717)
2. **Torjai Bálint:** 1695-ben született. Tanítói működését alig 21 évesen, 1716-ban kezdte el. 1717-ben Lövétén Szabó Ferenc mellett segédtanítóskodott. (C.V. 1717)
3. **Pálffy János:** 1686-ban született. Tanítói működését 1709-ben kezdte. 1721-ben ő a lövétei kántortanító. (C. V. 1721)
4. **Kiss András:** Háromszéken, Torján született. Születési éve ismeretlen. Tanulmányait Udvarhelyen és Kolozsváron végezte. 1731-ben Lövete iskolamestere. (C. V. 1731)
5. **Jánosi Péter:** 1707-ben született Lövétén. Kolozsváron tanult. 1735 és 1743 között ő a község orgonistája és kántora. (C. V. 1743)
6. **Fancsali Samuel:** 1718-ban született Székelyfancsalon. Tanítói működését 1738-ban kezdte. Testvérével, Fancsali Mózesével, aki 1768 és 1804 között volt községünk plébánosa, több évtizeden át együtt irányították falunk szellemi-lelki életét. (C. V. 1755)
7. **Daró Antal:** 1768-ban született Csíkszentgyörgyön. Tanulmányait Csíksomlyón végezte. Működését 1798-ban kezdte Lövétén. Az egyházközséget 30 éven át mint kántortanító szolgálta. 1828. július 30-án hunyt el Lövétén. Utóda fia, Daró Ignác lett, aki apja mellett néhány évet már segédtanítóskodott. (C. V. 1824)

☞ összeállította Mihály János

György Éva V. B rajza

Ezt mondják rólunk!

Esztétikus borvízforrások

A község területén levő tizenhét borvízforrásból ötnek a környezetét sikerült kiépíteni abból a 163 millió lejből, amit a Polgártárs Alapítvány és a helyi önkormányzat utalt ki erre a célra.

A Felső-Homoródmenti Kistérség vezetői – a környezetvédelmi program kezdeményezői – bemutatták a sajtónak egyéves munkájuk eredményét. Előbb a Királyfürdő felé vezető úton levő, a helybeliek által magas vastartalma miatt Festőnek keresztelt forrást lehetett megtekinteni. Lázár Zoltán lövétei alpolgármester, a munkálatok irányítója elmondta, a forrást évtizedeken át védő zsindeyes tető beomlott, így felújítása időszerűvé vált. A lövétei területen fekvő borvízforrások zömét nem a lövéteiek használják: a Szeltersz völgyében kiépített két népszerű forrásból, a Festő-forrásból, valamint a Kerekenyő-forrásból inkább Szentegyháza lakói merítenek. Egyed József vállalkozó, lövétei tanácsos a Krónikának sajátos magyarázatot adott arra, a program indulásakor miért szavazott meg a községi tanács a saját költségvetéséhez képest nagy összegű hozzájárulást. „Jeleztem, hogy a Kistérség valahogy előteremti a Polgártárs Alapítvány 103 milliós támogatása mellé a hiányzó összeget, de a tanácsosok kijelentették, a mi területünkön vannak, gondoskodunk a forrásokról. Úgy hiszem, ezzel a hozzáállással lehet már a régió érdekeit szem előtt tartó gazdálkodásról beszélni”- mondta Egyed.

A számos betegség gyógyítására alkalmas, de ivóvízként is használt borvízforrásokat a program segítségével sikerült esztétikussá és higiénikussá tenni. Lövéte és Szentegyháza között a Kerekenyő-forrás az út közepén tört fel – úgy kellett egy vezeték segítségével befogni a percnként tíz literes hozam egy részét. Potoczky László, a főként környezetvédelmi tartalmú kezdeményezéseket támogató Polgártárs Alapítványelnöke bátorítja a lelkes lövéteieket, folytassák munkájukat, és helyezték biztonságba, tegyék közkinccsé a község területén található többi forrást is. Lázár Zoltán lapunknak elmondta, terveik között szerepel a Festő-forrás közelében lévő, védett területnek számító hargitaligeti forrásláp szélén található gyógyvizes medence kiépítése. Reményeik szerint a felújítási munkálatok által felemészített összegek idővel busásan megtérülnek, hiszen a mutatós, megállásra készítő források a faluturizmus fejlődését is elősegítik.

☞ Zilahi Imre, Krónika (2001. X. 16.)

A lövétei filmklub

Az idén januárban született meg az ötlet, hogy a Lövétei Ifjak Egyesülete keretében jó lenne működtetni egy filmklubot, ahol az igényesebb érdeklődők számára elérhetőek lennének a filmművészet legjobb termékei.

Hogy miért van erre szükség, amikor a kábeltévén annyi filmet sugároznak? A válasz erre az, hogy valóban sok filmet nézhet a tévéző, de igazán tartalmas, a filmművészet remekei közé tartozókat bizony elég keveset láthat. A kereskedelmi adók többsége inkább a „menőbb” filmeket sugározza, melyek szórakoztató jellegűknél fogva lekötik ugyan a tévézőt, de egy hét elteltével már nem biztos, hogy emlékszünk a tartalmára.

Ekkor igazán jól jött a Kriterion Alapítvány ajánlata, amely egy szerződés alapján a Lövétei Ifjak Egyesülete rendelkezésére bocsátja a filmklub működtetéséhez szükséges műsoros videokazettákat. A szerződés értelmében a filmklub úgy működik, mint a Kriterion Art-Video Filmklub fiókja, a vetítés csak ingyenesen történhet, és a kazettákat nem szabad egyéb célra használni (pl. egyéni használat).

A vetítésre a helyet a Lövétei Községi Könyvtár, a felszerelést (videó-lejátszó, televízió) a Népház biztosította. Egy sikeres pályázatnak köszönhetően a Lövétei Ifjak Egyesülete az Illyés Közalapítványtól nyert egy videó-lejátszót, ezzel a vetítés minősége javult. Bár a kölcsönzés ingyenes, a szervezők számára a működtetés mégis pénzbe kerül, mivel a filmekért csak el kell menni Csikszeredába, plakátokat kell készíteni stb. Eddig még a Lövétei Ifjak Egyesülete a szükséges pénzalapot elő tudta teremteni és reméljük, hogy az elkövetkezőkben is így lesz.

A filmek kölcsönzése a filmklub működése kezdetén egy, a Kriterion Alapítvány által összeállított program szerint történt, mely sorra vette az egyes filmművészeti stílusok alakulását. Ilyenformán a rendszeres látogatók betekinthezt nyerhettek pl. a francia, német és olasz filmek fejlődésébe. Most ilyen előre meghatározott kölcsönzési program nincs, a filmeket véletlenszerűen választjuk ki. A szervezőknek nagy segítség lenne az, ha az érdeklődők közben elmondanák, hogy milyen filmek érdeklik őket, így azt hiszem, inkább eltalálnók a közönség ízlését.

A vetítések általában minden pénteken vannak a Községi Könyvtárban, de lehet, hogy az iskolában is sikerül levetíteni majd néhány filmet, olyanokat, melyek kötődnek a tananyaghoz.

Még mi az, amit a filmklubbal kapcsolatosan el lehetne mondani? Talán csak annyit, hogy mindenkit szeretettel várunk!

☞ Sorbán József

KÉPEK LÖVÉTE TÖRTÉNETÉBŐL

A lövétei KALOT (Katolikus Agráriusági Legényegylet) színiársztása 2001. november 14-én a községi könyvtárban. A képet Lázár András készítette.

Kovácsműhely

Ha mindenki elvégzi szakmájában felelősségtudattal a munkát, akkor eleget tett Istennek és embernek. Ekkor érzi az ember, hogy minden mesterség egyformán fontos a maga területén. Azok az emberek, akik oltásra vezették teheneiket (november 14-én), láthatták, hogy ügyes kezek újjávarázsolták a kovácsműhely épületét. Összefogtak a lövétei kovácsok, és a tél beállta előtt újrafőttek az épületet. Nekik is jobb lesz, hiszen télen is szeretnének dolgozni, mert munkájuk mindig akad. Azt hallottam, a villanyt is be akarják vezetni az épületbe. Többször jártam náluk vendégeimmel, és mindig azt mondták, hogy amíg ló lesz a faluban (pedig lesz), addig akad munkájuk. Lovakat, teheneket vasalnak, szekereket javítanak, egyszóval értik a mesterséget. János bácsi minden szerszámnak a német nevét ma is elmondja, így tanulta annak idején. Sokan járnak hozzájuk a környező falvakból is. Büszkék lehetnek a családfára, mert visszamenőleg mind kovácsok voltak. Boldog lehet az az apa, akinek fiai szeretik és megbecsülik ezt a régi mesterséget. Sokat tanulhatnánk tőlük az összefogás kérdésében.

Adja a jó Isten, hogy folytathassák munkájukat erőben, egészségben, és a fiatalok ne hagyják elveszni ezt a szakmát! Megérdemlik, hogy nevüket ideírjuk: Forgács János, Forgács Tibor, Forgács Jani, Forgács Ferenc és Forgács István. Jó munkát kívánunk!

Lázár Béla

Aki tud, az nyerhet!

Októberi kérdéseinkre a helyes válaszok:

1. A vándorló állatok közül a bajnok a tengeri fecske, amely az Északi-sarkon él és tére szinte egészen a Déli-sarkig költözik.
2. A leghíresebb kalózkodók Francis Drake, Raleigh Hawkins és Jean Bart voltak.
3. Az ábécét a föníciaiak találták fel. Az ő írásszerkezetük i.e. 1500 körül alakult ki, a görögök átvették tőlük, majd az etruszkoknak adták tovább, akiktől a rómaiak tanulták meg. Ez az a latin ábécé, amit mi is használunk.

Könyvjutalmat nyert: Egyed Noémi V. B

Novemberi kérdéseink:

1. Mennyi a Föld átlaghőmérséklete?
2. Melyik az egyetlen olyan emlősállat, amely a barlangokban él?
3. Mikor és hol nyomtatták az első bélyeget?

A helyes válaszok a Községi Könyvtár lexikonjaiból is kinézhetők.

A kitöltött szelvényt Mihály János tanár úrnak kell odaadni.

Megfejtési szelvény

Név: .....

Házszám: .....

határidő 2001. dec. 14.

Megfejtések

1. ....
2. ....
3. ....

Na, mi újság?

- A Lövetei Községi Könyvtár újabb könyvadományokat kapott. Csíkszeredából dr. Barabás Dénes és dr. Barabás-Pány Éva adományoztak 8 darab könyvet. Ugyanakkor Budakalász testvértelepülésünkről is érkezett 60 darab. Nem elhanyagolható a Kultúrminisztérium adománya sém, ahonnan 14 könyvet kaptunk. Az adományokat köszönjük.
- A Lövetei Ifjak Egyesületét képviselő színjátszó csoport sikeresen szerepelt az Udvarhelyi Fialat Fórum által szervezett II. Udvarhelyszéki Amatőr Színjátszó találkozón. Idézünk a Krónikában megjelent cikkből: „Sorbán József, a csoport vezetője elégedett volt, hiszen, mint mondta, a Lövétén uralkodó munkanélküliség miatt a színtársulat egykori tagjai Magyarországra ingáznak, és az általa szervezett amatőr társulat többször is feloszlott. Ezért külön öröm számára, hogy egyáltalán létezik még színjátszás Lövétén.” (Krónika, 2000. nov. 19.) Ugyanez a csapat fel fog lépni december 1-én Szentegyházán is, az Ekhós Szekér Nyomában nevű vándortalálkozón.
- November 1-től a baróti Tyrom RT.-nek köszönhetően új tejcarnok nyílt Lövétén a volt mézsárszék épületében. A Lövetei Szarvasmarhatartók Egyesületének a jelek szerint sikerül majd egy szerződést kötni a felvásárlóval, minek következtében garantálva lenne a hosszú távú együttműködés. Az új tejcarnokban a 3,5 fokos zsírtartalmú és 1028-as fajsúlyú tejért egyelőre 4800 lejt fizetnek.
- Balázs Magdolna közbenjárásával új edény- és evőeszközkészletet kapott a Lövetei Népház. Az ő elmondása szerint az ehhez szükséges 20 millió lejt 9 családtól, kölcsönökből teremtette elő. Szerinte sürgősen kellett cselekedni, hiszen alkalmi vételről volt szó. A legnagyobb kérdés most az, hogy hogyan fog ez a kölcsön kifizetődni, hiszen az önkormányzatnak erre nincsen pénze. Első lehetséges megoldás a Polgármesteri Hivatal által a Népházban megrendezésre kerülő szilveszteri mulatság lenne, amelynek bevételéből törleszteni lehetne az adósság egy részét.
- Az idén karácsony másodnapján hetedik alkalommal lesz megrendezve a Lövetei Ki Mit Tud?, az általános iskolások kulturális vetélkedője. Szervezi a LIE.

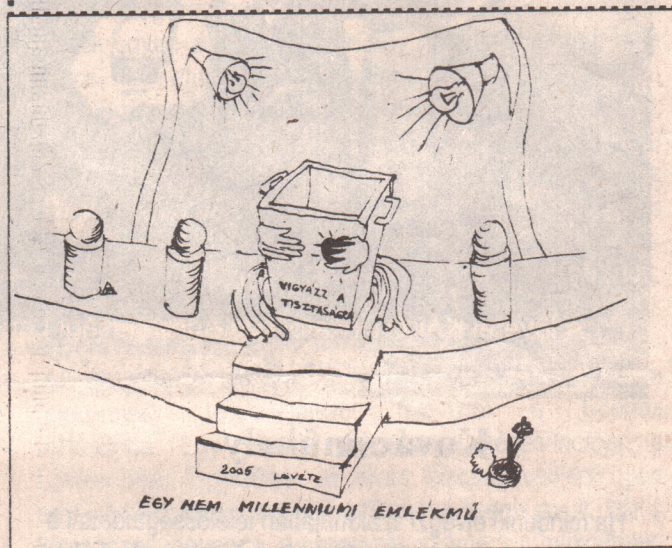
Kiadja a
Lövetei Ifjak Egyesülete
Nyomta a DEMACO
nyomda

A szerkesztőség nem
minden esetben ért egyet
a cikkek tartalmával!

Felelős szerkesztő: Sorbán József
Korrektúra: András Mónika
Tördelés: Lázár László

MEGRENDELÉS

December hónap folyamán megrendelheti a **Lövetei Kiáltót** a 2002-es esztendőre. A lapkihordók ebből a célból felkeresik önt a lakásán, de megrendelést elfogadunk a Községi Könyvtárban is munkanapokon du. 5 és este 9 óra között.
A megrendelés díja egész évre **40.000 lej**.

Ezek is viccek!

Egy telt hölgy áll a tükör előtt:

- Tükröm, tükröm mondd meg nékem, ki a legszebb a világon?

Mire a tükör:

- Állj félre, nem látok semmit...

Két medve áll a Himalája tetején és térdig érő szélben lekvárt kaszálnak. Megszólal az egyik:

- Jön a karácsony.

Erre a másik:

- Akkor álljunk félre.